

Številka: 06211-35/2024/25 42105
Datum: 17. 6. 2025

Komisija za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: Komisija) je v okviru svojih pristojnosti v predhodnem preizkusu zaradi suma kršitve določb Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo, 158/20, 3/22 – ZDeb in 16/23 – ZZPri; v nadaljevanju: ZIntPK) obravnavala sum kršitev določb ZIntPK v zadevi 06211-35/2024. Komisija je v predhodnem preizkusu ugotovila korupcijska tveganja in zato Ministrstvu za vzgojo in izobraževanje RS na podlagi 8. alineje prvega odstavka 12. člena ZIntPK izdaja naslednje

PRIPOROČILO

Komisija Ministrstvu za vzgojo in izobraževanje RS priporoča dopolnitev Pravilnika o normativih in standardih za izvajanje programa osnovne šole (Uradni list RS, št. 50/2024 z dne 17. 6. 2024; v nadaljevanju Pravilnik o normativih in standardih za izvajanje programa osnovne šole), saj slednji ne ureja oziroma ne predvideva okoliščin poslovanja vzgojno-izobraževalnih zavodov z lastnim zaposlenim, pri čemer je Komisija zaznala korupcijska tveganja.

OBRAZLOŽITEV:

Komisija je postopek zaradi suma kršitve določb ZIntPK pričela na podlagi prijave, iz katere izhaja sum o domnevnih nepravilnostih v zvezi s poslovanjem ene izmed osnovnih šol z lastnim zaposlenim. V zvezi z navedenim je Komisija v okviru predhodnega preizkusa ugotovila, da je predmetna šola zaradi zagotavljanja nemotenih delovnih procesov s subjektom v lasti delavca, ki je na šoli za polni delovni čas zaposlen na strokovno-tehničnem delovnem mestu, v zadnjih treh šolskih letih sklepala pogodbe za opravljanje administrativno-knjigovodskih storitev.

Komisija je ugotovila, da je šola pogodbe s subjektom v lasti zaposlenega sklepala na podlagi Pravilnika o normativih in standardih za izvajanje programa osnovne šole, ki v 45. členu osnovnim šolam omogoča, da lahko za opravljanje računovodskih, administrativnih in tehnično vzdrževalnih del, za čiščenje šolskih prostorov in za pripravljanje šolskih malic ter za izvajanje pouka tečaja plavanja, v okviru sistemiziranih delovnih mest, izjemoma sklenejo pogodbo o opravljanju storitev, če so bile predhodno izkoriščene vse možnosti za sklenitev pogodbe o zaposlitvi za ta delovna mesta in je treba zagotoviti nemoteno izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti. Osnovna šola lahko, pod pogoji iz prejšnjega stavka, sklene pogodbo o opravljanju storitev tudi za opravljanje nalog tolmačenja v slovenski

znakovni jezik oziroma za delo z gluhoslepimi. Merila in kriterije za plačilo storitev po pogodbi določi minister, pristojen za šolstvo.

V nadaljevanju je Komisija določena pojasnila pridobila tudi s strani Ministrstva za vzgojo in izobraževanje RS, kjer so med drugim navedli, da področna zakonodaja, ki šolam izjemoma omogoča sklepanje pogodb o opravljanju storitev, pri tem ne predpisuje posebnih pogojev oziroma omejitev ter da imajo šole pri izbiri in sklepanju pogodbenih razmerij s fizičnimi in pravnimi osebami pogodbeno svobodo.

Komisija se zaveda kadrovske stiske v vzgojno-izobraževalnih zavodih in pozdravlja rešitve, ki jim v času pomanjkanja kadra na trgu delovne sile omogočajo dodatne možnosti za zagotavljanje nemotenih delovnih procesov. Ne glede na navedeno pa je Komisija v zadnjem času zaznala prakso, ko vzgojno-izobraževalni zavodi kadrovsko stisko rešujejo na način, da sklepajo pogodbe civilnega prava kar z lastnimi zaposlenimi. Komisija opozarja, da lahko tovrstna praksa, ki se lahko sicer v času velike delovne obremenjenosti kaže kot najhitrejša in najoptimalnejša rešitev, predstavlja korupcijska tveganja. Komisija pa ugotavlja tudi, da ni mogoče določiti, kdaj šole zadostijo pogoju za sklenitev pogodbe o opravljanju storitev, torej katere vse aktivnosti morajo predstojniki izvesti, da so izkoriščene vse možnosti za sklenitev pogodbe o zaposlitvi za ta delovna mesta.

Ker materialni predpisi, ki omogočajo sklepanje civilnih pogodb med vzgojno-izobraževalnimi zavodi in pravnimi ter fizičnimi osebami, ne urejajo oziroma ne predvidevajo okoliščin poslovanja vzgojno-izobraževalnih zavodov z lastnimi zaposlenimi, Komisija na naslovno ministrstvo naslavlja priporočilo, da v okviru svojih pristojnosti dopolni določbe Pravilnika o normativih in standardih za izvajanje programa osnovne šole na način, da pri tovrstnih praksah ne bo prihajalo do tveganj za kršitev določb ZIntPK.

Komisija je preventivni organ s področja preprečevanja korupcije, zato je dolžna, kadar zazna tveganja za nastanek korupcije, sprejeti ustrezna priporočila in predlagati ukrepe za njihovo odpravo. Tveganja za nastanek korupcije so lahko tako na normativni ravni (nedorečeni zakoni, podzakonski akti in občinski predpisi) kot tudi v sami izvedbeni fazi, ko posamezni organ izvaja svoje zakonske pristojnosti. Komisija je v okviru predhodnega preizkusa ugotovila, da lahko pride v primeru, ko vzgojno-izobraževalni zavod sklepa pogodbe o opravljanju storitev z lastnim zaposlenim oziroma subjektom, ki je povezan z lastnim redno zaposlenim delavcem, do določenih korupcijskih tveganj za kršitev določb ZIntPK. Iz tega razloga je smiselna predhodna ureditev tovrstnega vprašanja s predpisi, ki urejajo področje vzgoje in izobraževanja.

Senat Komisije je na podlagi vpogleda v vsebino zadeve na 28. seji 17. 6. 2025 sprejel sklep, s katerim so se predmetna priporočila sprejela.

Komisija Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje RS naproša, da jo v roku treh mesecev od prejema tega Priporočila obvesti o aktivnostih oziroma izvedenih ukrepih.

Martina Divjak
namestnica predsednika Komisije za
preprečevanje korupcije